

[Rahbæk Møller]

sådan, at det er en mindstedel af de Ph.D-studerende, der finansieres ved kandidatstipendier. Langt størstedelen finansieres via stipendier fra diverse statslige eller private fonde eller helt ved egen kraft på grundlag af deltidsarbejde, dagpenge, eller hvad de ellers kan skrabe sammen af indkomster. Hvad med alle disse mennesker? Skal universiteterne have penge til at undervise dem for? Eller hvordan skal de undervises? Eller skal de slet ikke undervises mere? Det står helt uklart.

Endelig er der selve indholdet, som er det, jeg egentlig synes er mest spændende. Jeg kan i hvert fald støtte ét punkt, nemlig at ministeren lægger op til en mere formaliseret uddannelse med større indhold af kurser. Det dækker også vores opfattelse af, hvad der skal til. Men til gengæld må jeg sige, at det er meget rigoristiske regler, man stiller op i bemærkningerne. F.eks. skal der være kurser svarende til ½ års fuldtidsstudium. Jamen kandidatstudierne er meget forskellige; nogle er meget erhvervsrettede og har næsten ingen forskerforberedelse, i andre kandidatstudier ligger der megen forskningsforberedelse. Det vil sige, at kurserne og kursernes omfang må afvige drastisk fra fag til fag. Nogle steder er ½ år for lidt, og andre steder er det for meget.

Derfor burde det selvfølgelig være defineret ikke som ½ år, men som en standard, nemlig at de studerende kan dokumentere, at de kender fagets videnskabelige metoder, at de kender fagets substans, og at de kender den løbende litteratur. Og det bør de dokumentere at have erhvervet sig i de fag, hvor det er relevant. Og jeg kan tilføje, at vi intet har imod eksaminer her. Vi har noget imod eksaminer i 1. og 2. klasse osv., men vi har intet imod eksaminer for voksne mennesker; det kan være en relevant måde at dokumentere viden på. Men det væsentlige er, at vi foretager en fast præcisering af et fagligt niveau, der så skal lægges på institutionerne.

Det samme gælder, når vi kommer til selve forskningsdelen. Der står gudhjælpemig, at man skal nå frem til en vejledning på det niveau, som med rimelighed kan forventes ud fra de tidsrammer, der i øvrigt er fastlagt. Sådan kan man da ikke definere en videnskabslig standard! Man skal selvfølgelig definere en standard efter et niveau, som svarer til afhandlinger, der er internationalt publicerbare.

Jeg ved godt, at når vi definerer de standarder i stedet for disse rigoristiske rammer og overlader det til institutionerne at udfylde dem – det skal de jo gøre – vil nogle måske ikke gøre det godt nok. Det kan vi risikere, og ministeriets embedsmænd kan ikke gøre det bedre; det er kun institutionerne, der kan gøre det.

Den eneste løsning på det er efterfølgende at evaluere dem. Derfor må kravene være: Fastsæt en standard, lad institutionerne udfylde den og evaluer den så bagefter og se, om de gør det godt nok.

Jeg kan ikke nå at komme ind på mange andre punkter – der er mange spørgsmål at tage fat på – så jeg skal blot slutte med at sige, at vi er rede til at gå ind i konstruktive forhandlinger. Der er mange spørgsmål, der skal drøftes, men vi håber, vi kan få dem på plads. Vi ønsker en reform.

Kirsten Madsen (FP):

Lovforslag nr. L 207, forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte, som er fremkommet som følge af en opfordring fra Folketingets flertal den 23. marts 1990, skal sikre kvaliteten i den danske forskeruddannelse.

Man kan gøre meget, men dette at forfylde den studerende er ikke ensbetydende med, at kvaliteten sikres. Lovforslag nr. L. 207 skulle være et initiativ, der skal sikre kvaliteten, ifølge forskningsministeren. Man havde nok tænkt sig at sikre forskeruddannelsen, men absolut ikke ved bare at give i pose og sæk, og én ting vil dette forslag i hvert fald sikre, og det er tilgangen af unge studerende, der ellers vil blive arbejdsløse, men som nu ved at melde sig til forskeruddannelse kan tjene op til 1/4 mio. kr. om året i mindst 3 år uafhængigt af egen indtægt. I modsætning til de nuværende kandidatstipendier indebærer Ph.D.-stipendiet ikke undervisningsforpligtelser. Det kan man kalde at være arbejdsløs på 1. klasse.

Ifølge teksten til lovforslaget retter dette sig mod unge mellem 22 og 30 år. Efter Fremskridtspartiets mening er det ikke lige det, der giver intensivt arbejdende studerende. Det er ikke underligt, at der med udsigter til så høje stipendier, altså gratis studier uden efterfølgende studiegæld, vil kunne tiltrækkes unge fra hele verden.